

Tihanyi Mór tv.:

Pikler Gyula tv.: kifejtette, hogy helyes politika tisztán tudományos alapon nem lehetséges és nagyon szellemes módon bizonyította, hogy nem az elméleti tudósokból válnak a legjobb politikusok. Viszont azonban az is téved, aki azt hiszi, hogy a politika tulajdonképpen művészet, amelynek semmi köze sincsen a tudományhoz. A politika egyáltalában nem nélkülözheti az elméleti tudományos ismereteket és helyesen meg sikeresen csak oly államférfiak irányíthatják a nemzetek fejlődését, akik a tudományos kutatás minden terén elért eredményeket megismerni, felhasználni meg értékesíteni törekszenek és erre képesek is.

Igaz ugyan, hogy a nemzetiségek szakadatlanul harcot folytatnak terjeszkedésük érdekében és az, aki e küzdelem békés megoldásának módját keresi, gyűlöletessé válhatik a harcoló felek előtt,

de nem szabad, hogy ez a körülmény visszariassa szövetségünket attól, hogy e kérdéssel állandóan foglalkozzék és a békés megoldás lehetővé tételén fáradozzék, mert a királyi művészetnek egyik főcélja éppen az, hogy lerontsa azokat a válaszfalakat, amelyeket a származás, a faj, a nyelv meg a vallás különböző volta emelnek az emberek közé. A szabadkőművesi világnézetnek mennél nagyobb mérvben való elterjesztésétől joggal várhatjuk, hogy ez, hanem is eredményezné a nemzetiségi küzdelem teljes megszűnését, legalább enyhíti majd a harc hevességét és idővel a hazánk területén élő összes nemzetiségeket bizonyára egyesítené annak a magyar államnak szeretete, amely minden polgára részére kivétel nélkül egyenlő jogokat és a kulturális meg gazdasági fejlődés feltételeit biztosítaná.

Felszólaló t. nem találta az előadó D i n e r Dé n e s t.-t. ebben a kérdésben egészen elfogulatlannak és ennek tulajdonítja azt, hogy az általa felsorolt adatok meg érvek nem állhatnak meg a szigorú tudományos és teljesen tárgyilagos bírálat előtt, Kifejti, hogy a nemzetiségi kérdés tekintetében a helyzet hazánkban éppen nem azonos az osztrák

állapotokkal, mert hazánkban egészen más a nemzetiségek számaránya és a magyarság részére nemcsak a történelmi fejlődés és a kulturális meg gazdasági túlsúlya, hanem az abszolút többsége, amely semmi esetre sem vonható kétségbe, valamint az egyes nemzetiségeknek földrajzi elhelyeződése is biztosítja a hegemoniát.

Ő is a történelmi materializmus alapján áll és éppen ezért az a meggyőződése, hogy az egységes magyar állam ezredéves fennállása nem lehetett szerencsés véletlennek vagy egyes uralkodók meg államférfiak intézkedéseinek eredménye, hanem ennek megvoltak a maga hatalmas gazdasági okai, amiként jelenleg és a belátható jövőben is nem csupán a mi érzelmünk és vágyunk, hanem Európa nemzetközi helyzete és politikai egyensúlya föltétlenül megkívánja, hogy itt a német meg szláv néptenger között egy magyar nemzeti jellegű, egységes állam továbbra is fennálljon. Nem is tartja alaposnak az előadó t. által hangoztatott azt az aggodalmat, hogy Magyarországon a közel jövőben foederalisztikus alakulástól kell tartani, hanem ellenkezőleg biztosnak véli azt, hogy, ha Magyarországot valóban demokratikus

jogállammá sikerül fejleszteni, úgy az egységes magyar nemzeti állam megerősödése és további fennállása bosszú időre biztosítva lesz.

A nemzetiségek elnyomatásáról hazánkban jogosan nem is lehet beszélni. Igaz, hogy a nemzetiségek joggal panaszkodnak a választói jog szűk kerete, a sajtó meggyülekezési jog korlátozottsága és a közigazgatás tökéletlensége miatt, de ugyanezen bajoknak súlya éppen úgy reánehazódik a magyarságra is. Nem szabad tehát előjogokat vagy különleges jogokat követelni az egyes nemzetiségek részére, hanem az legyen célunk, hogy hazánk összes polgárainak minden kivétel nélkül, radikális módon egyenlő jogok biztosítottassanak. A nemzetiségeket nem szabad meggátolni abban, hogy saját kultúrájukat fejleszthessék, de emellett valamennyi állampolgár közös érdekében meg kell követelni azt, hogy minden állampolgár megtanulja az állam közös nyelvét is, mert enélkül kellő közigazgatás el sem képzelhető. A nemzetiségeknek az erőszakos magyarosításra vonatkozó panaszai egyáltalában nem jogosultak, sőt ellenkezőleg, sajnálattal kell megállapítanunk azt, hogy a magyar kormányok nem teljesítették eddig köte-

lességüket az államnyelv terjesztése tekintetében, mert csak így lehetséges az, hogy még most is, oly hosszú idővel a népoktatást kötelezővé tevő törvény életbeléptetése után még mindig ijeszítően nagy azoknak az állampolgároknak a száma, akik nem tudnak magyarul, az pedig el nem kerülhető, hogy az államnyelvnek nem tudása az állampolgárokra nézve sokféle bátránnyal jár. Nem igaz az sem, hogy a nemzetiségek a közhivatalokból ki vannak zárva, mert számos példa tanúsítja, hogy bármely nemzetiséghez tartozik is itt valaki, ha egyébként erre a szükséges kvalifikációt megszerezte, a hivatalos ranglétrán a legmagasabb fokig is emelkedhetik. Fiume példája, is azt bizonyítja, hogy erőszakos magyarosításról szó sem lehet, hanem ellenkezőleg az eddigi magyar kormányokat – egyetlenegynek kivételével – e tekintetben inkább gyámoltalansággal, sőt bűnös mulasztásokkal kell vádolnunk.

A nemzetiségi vezérek önző anyagi érdekekből a nemzetiségeket szellemi sötétségben iparkodnak tartani; klerikális meg retrográd irányban vezetik őket, mesterségesen szítják gyűlöletüket minden más nemzetiség meg vallásfelekezett

iránt és a magyar állam nyelvének megtanulását meg használatát bűnnek tüntetik fel előttünk. Ezért szövetségünk előtt ez az irányzat, amely ádáz ellensége a kulturális haladásnak, egyáltalában nem lehet rokonszenves. Azt meg csak az állam természetes önvédelmének kell elismerni, hogy nem tűri el nyugodtan azoknak agitálását, akik nyíltan vagy titokban az állam feldarabolására és egyes részéniek idegen államokhoz való csatlósásra törekszenek.

Tihanyi t. hangsúlyozza, hogy a Diner-Dénes t. által ajánlott engedmények melyek alkalmasak a nemzetiségi kérdés megoldására, mert ezek csak fokoznák a nemzetiségeknek jogosulatlan aspirációit. A nemzetiségi probléma erőszakkal semmi esetre sem oldható meg, hanem a megoldásának egyetlen helyes útja a radikális, demokratikus haladás. Meg kell teremteni mindenekelőtt az általános, egyenlő, községenkénti, titkos választójogot és az ezen alapon keletkező parlamentek bizonyára meg fogják találni annak a módját, hogy az általános, ingyenes és liberális szellemű oktatásmegevalósítása, valamint a földművelés, ipar meg kereskedelem fejlődését biztosító törvények megalkotása által az egy-

séges magyar nemzet összes tagjai részére a szellemi meg gazdasági fejlődés biztossítottassék. A jogoknak radikális kiterjesztése és a népjólétnek fokozatos emelése, a nemzetiségeket közelebb hozza majd egymáshoz és ha Magyarország valóban demokratikus jogállam lesz, úgy az államnak egységes magyar nemzeti jellegében az összes nemzetiségek békésen meg fognak nyugodni, mert a gazdasági érdekeiket ők is majd így fogják legjobban biztosítva látni.